

19. 1. 2023

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Recenze : FRUMAROVÁ, K., GRYGAR, T. a kol. Správní soudnictví. Praha: Leges, 2022, 672 s.

Nakladatelství Leges vydalo na podzim roku 2022 v právní obci dlouho očekávanou kolektivní publikaci Správní soudnictví. [1]

Jedná se o vůbec první monografické zpracování této problematiky za dobu takřka 20 let účinnosti soudního řádu správního (SŘS), upravujícího řízení před správními soudy. Jako učitel správního práva musím podotknout, že je takřka neuvěřitelné, že kromě relativně zdařilých komentářů k zákonu, které však z podstaty věci nepokrývají a ani pokrývat nemohou některé obecnější a koncepční otázky správního soudnictví, až dosud neexistovala žádná skutečně komplexní publikace věnující se správnímu soudnictví. Tedy pokrývající celé pomyslné hřiště jménem správní soudnictví, včetně jeho teoretických východisek, ústavněprávních aspektů apod.

V první řadě je nutné zmínit a ocenit autorský kolektiv, složený z akademiků hned tří právnických fakult. Z nichž mnozí nadto aktivně a úspěšně působí i v právní praxi.

Začneme v krásné a někdy per nefas opomíjené moravské Olomouci. Z katedry správního a finančního práva Právnické fakulty UP v Olomouci jde o její vedoucí doc. JUDr. Kateřinu Frumarovou, Ph.D., dále pak JUDr. Tomáše Grygara (rovněž asistenta soudce Ústavního soudu), Doc. JUDr. Olgu Pouperovou, Ph.D. (také asistentku na Nejvyšším správním soudu) a JUDr. Martina Škurka, Ph.D.

Brněnskou právnickou fakultu a VŠ Ambis pak reprezentuje zkušený ústavní právník, ex-poslanec a populární moravský advokát Doc. JUDr. Zdeněk Koudelka, Ph.D. a dále pak neméně erudovaný JUDr. Lukáš Potěšil, Ph.D. z katedry správního práva PF MU.

Silný autorský kolektiv pomyslně uzavírá ústavní soudce JUDr. Radovan Suchánek, Ph.D. působící taktéž na katedře ústavního práva Právnické fakulty UK v Praze.

Ergo kladívko, právě širší autorský kolektiv tvořený jak známými odborníky na správní právo, tak na právo ústavní, nadto z vícero právnických fakult a právních profesí, zřejmě výrazně přispěl ke kvalitě zpracování a komplexnímu pohledu na problematiku, se zvláštním zřetelem na v praxi problematická místa právní úpravy správního soudnictví.

Publikace je členěna na 13 kapitol, dále vnitřně podrobně diferencovaných. První tři kapitoly se věnují pojmu a principům správního soudnictví, jeho historii a ústavním a mezinárodněprávním východiskům činnosti správních soudů. Právě v posledně jmenované kapitole je obsažen kritický rozbor jednotlivých ústavněprávních požadavků na činnost správního soudnictví, včetně například poněkud opomíjeného zákazu vydávání překvapivých rozhodnutí a s tím související nutnosti poučít účastníky o hrozícím neúspěchu v řízení, který je podle autora kapitoly zpravidla nutné uplatnit nejen v civilním řízení, ale i ve správním soudnictví. Důraz je například kladen i na problematiku práva na zákonného soudce v kontextu rozšířeného senátu NSS. Následující dvě kapitoly pak podrobně rozebírají pravomoc a příslušnost správních soudů a organizaci správního soudnictví,

včetně cenných úvah *de lege ferenda*.

Nejobsáhlejší, a dle názoru recenzenta asi jednu z nejzdařilejších, šestou kapitolu, čítající přes 300 stran, autoři věnovali výkladu obecných ustanovení o řízení ve správním soudnictví. Tj. , ustanovením § 32 až § 64 SŘS. Další kapitoly se již věnují jednotlivým žalobním typům či návrhům ve správním soudnictví a řízením o nich, konkrétně: řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (kap. 7), na ochranu proti nečinnosti správního orgánu (kap. 8), na ochranu před nezákonným zásahem (kap. 9), soudnictví ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda (kap. 10), řízení ve věcech politických stran a hnutí (kap. 11), řízení o kompetenčních žalobách (kap. 12), řízení o zrušení opatření obecné povahy (kap. 13) a řízení o zrušení služebního předpisu (kap. 14). Všechny tyto kapitoly mají shodnou či velmi podobnou strukturu a jsou zpracovány na velmi vysoké úrovni, za použití širokého spektra literatury a judikatury. Ostatně celá publikace je vybavena podrobným poznámkovým aparátem čítajícím takřka 2000 poznámek pod čarou. Poslední dvě kapitoly publikace se pak věnují opravným prostředkům ve správním soudnictví, tedy kasační stížnosti a řízení o ní a obnově řízení.

Na obálce knihy a webu nakladatelství se lze dočíst, že výklad autorů „*je založen na důkladné rešerši odborných zdrojů a kritickém náhledu na dílčí instituty, se zvláštní pozorností na ta ustanovení soudního řádu správního, která se ukázala v aplikační praxi problematickými*“, přičemž reflektuje rovněž „*covidovou*“ judikaturu správních soudů. Uvedené lze plně potvrdit a zejména kritický rozbor nejaktuálnější „*covidové*“ judikatury správních soudů v kapitole věnované řízení o zrušení opatření obecné povahy, je možno vysoce ocenit.

Jako právní teoretik pln akademické zdvořilosti oceňuji a vyzdvihuji, že kniha není pouhým komentářem jednotlivých ustanovení soudního řádu správního, ale jde o propracované systematické dílo, které lze rovněž považovat za základní stavební kámen k dalším vědeckým a legislativním diskusím o podobě správního soudnictví.

Též nutno zmínit, že představovaná kniha je mimořádně cenná i pro právní praxi, přirozeně včetně té advokátní a soudcovské.

Na desítkách míst naleznou soudci, justiční čekatelé, advokáti a jejich koncipienti „*rady a doporučení*“, jak postupovat, a na jaká problematická místa si dát v praxi zvýšený pozor.

Jelikož doposud neexistuje „*klasická*“ učebnice správního soudnictví, knihu jistě ocení i studenti a studentky právnických fakult.

I pro většinu z nich totiž bude tato přehledně členěná a kvalitně napsaná publikace stále ještě svým rozsahem akceptovatelná.

Zvláštností správního soudnictví ve srovnání s ostatními druhy soudnictví v ČR je, že *neaplikuje právo přímo*, jak je tomu v trestním soudním řízení a v občanském soudním řízení, nýbrž kontroluje, zda správní orgán odpovídajícím způsobem aplikoval právní předpisy.

[1] K dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)